

NH-106

November-2023

B.Com., Sem.-III**Economics
(Macro Economics)
(New Syllabus)****Time : 2½ Hours]****[Max. Marks : 70**

1. Explain the meaning of National Income and discuss its various methods for measuring National Income. **14**
- OR**
1. Explain the Fisher's equation of Exchange with its limitations. **14**
2. As per Prof. J.B. Say, "Supply creates its own demand" - Explain. **14**
- OR**
2. Explain the Wage cut and Wage flexibility theory of Prof. Arther Pigou. **14**
3. Explain the factors affecting marginal efficiency of capital. **14**
- OR**
3. Explain the Concepts : (any Two) **14**
- (1) Average Propensity to Consume (APC)
- (2) Marginal Propensity to Consume (MPC)
- (3) Average Propensity to Save (APS)
- (4) Marginal Propensity to Save (MPS)
4. Give the definition of Inflation and discuss its types. **14**
- OR**
4. Explain the concept of Inflationary Gap given by Prof. Keynes. **14**
5. From the following Multiple Choice Questions, answer any seven : **14**
- (1) Who gave the definition of National Income through Expenditure method ?
- (A) Marshall (B) Fisher
- (C) Pigou (D) Samuelson
- (2) Which of the following method is used to measure National Income ?
- (A) Production method (B) Income method
- (C) Expenditure method (D) All the three
- (3) Which money is known as narrow money in India ?
- (A) M1 (B) M2
- (C) M3 (D) M4

- (4) Classical economists are in favour of decreasing _____ in order to decrease unemployment and increase employment opportunities.
- (A) demand (B) supply
(C) profit (D) wages
- (5) "The trade union is responsible for the unemployment during the depression years and not the entrepreneurs." – who said this ?
- (A) J.B. Say (B) Keynes
(C) Friedman (D) Pigou
- (6) Which economist proved that equilibrium at under employment is a general phenomenon ?
- (A) Pigou (B) Keynes
(C) Irving Fisher (D) Milton Friedman
- (7) If the General price level increases then propensity to consume _____.
- (A) Increases (B) Decreases
(C) is fixed (D) is uncertain
- (8) How is the reduction of MPC in comparison to APC, if the income level increases ?
- (A) More (B) Less
(C) Equal (D) Zero
- (9) What is the relationship between Marginal Propensity of Consumption and investment multiplier ?
- (A) Direct (B) Inverse
(C) Equal (D) No relation
- (10) According to which economist "Too much money chasing too few goods causes inflation" ?
- (A) Prof. A.P. Lerner (B) Prof. Machlap
(C) Keynes (D) Crowthar
- (11) What kind of incident is Inflation ?
- (A) Political (B) Monetary
(C) Social (D) Psychological
- (12) Which class of people are benefitted during inflation ?
- (A) Fixed wagers (B) Fixed Pension holders
(C) Creditors (D) Debtors
-

NH-106

November-2023

B.Com., Sem.-III**Economics****(International Economics and Public Finance – I)****(Old Syllabus)**

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 70

1. આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારનો સંપૂર્ણ ખર્ચ લાભનો સિદ્ધાંત સમજાવો. 14
અથવા
1. આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારનો તુલનાત્મક ખર્ચ લાભનો સિદ્ધાંત મર્યાદાઓ સહિત સમજાવો. 14
2. પ્રો. જે. એસ. મિલનો પારસ્પરિક માંગનો સિદ્ધાંત સમજાવો. 14
અથવા
2. આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારથી થતા લાભોની ચર્ચા કરો. 14
3. મુક્ત વેપાર નીતિના ફાયદા અને ગેરફાયદા સમજાવો. 14
અથવા
3. સંરક્ષિત વેપારનીતિની તરફેણ અને વિરુદ્ધની દલીલોની ચર્ચા કરો. 14
4. વિનિમય દરના સમ ખરીદશક્તિના સિદ્ધાંતની સમજૂતી આપો. 14
અથવા
4. વિનિમય દરના નિર્ધારણ વિશે નોંધ લખો. 14
5. નીચેના બહુ વૈકલ્પિક પ્રશ્નોના જવાબ આપો : (ગમે તે સાત) 14
- (1) આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર _____ નું પરિણામ છે.
(A) આંતરરાષ્ટ્રીય ઉત્પાદન (B) આંતરરાષ્ટ્રીય શ્રમ વિભાજન
(C) વિશ્વ બંધુત્વ (D) પરસ્પર સહકાર
- (2) આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારને અસર કરતું મહત્ત્વનું પરિબલ કયું છે ?
(A) ઉત્પાદન ખર્ચ (B) સાધન પુરવઠો
(C) સાધન માંગ (D) વસ્તુની ગુણવત્તા
- (3) હેક્સર અને ઓહલિને આપેલ આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારનો સિદ્ધાંત કયા નામથી ઓળખાય છે ?
(A) સંપૂર્ણ ખર્ચ લાભ (B) તુલનાત્મક ખર્ચ લાભ
(C) સાધન પ્રમાણ (D) એકપણ નહીં

- (4) કયું પરિબલ વેપારની શરતોને અસર કરતું નથી ?
- (A) વેપાર નીતિ (B) ઈમીગ્રેશન (પરદેશ ગમન)
- (C) અતિ વસ્તી (D) અવમૂલ્યન
- (5) વેપારની શરતોમાં દરખાસ્ત રેખાનો ખ્યાલ વિકસાવનાર અર્થશાસ્ત્રી _____.
- (A) જે. એસ. મિલ (B) માર્શલ – એજવર્થ
- (C) ટાઉસિંગ (D) કેઈન્સ
- (6) કોઈ દેશ પોતાના ચલનનું અવમૂલ્યન કરે તો વેપારની શરતો કેવી બને ?
- (A) અનુકૂળ (B) પ્રતિકૂળ
- (C) સમતોલ (D) કોઈ ફેરફાર ન થાય
- (7) નીચેનામાંથી કયું સંરક્ષણાત્મક સાધન નથી ?
- (A) આયાત પરવાના (B) આયાત ક્વોટા
- (C) વિનિયમ અંકુશો (D) વસ્તુના કરારો
- (8) મુક્ત વેપારની હિમાયત કરનાર અર્થશાસ્ત્રી _____.
- (A) માર્શલ (B) હેમિલ્ટન
- (C) ફેડ્રિક લીસ્ટ (D) એડમ સ્મિથ
- (9) સંરક્ષણથી કઈ બાબતને પ્રોત્સાહન મળે છે ?
- (A) મુક્ત વેપાર (B) હરિકાઈ
- (C) સ્વાવલંબન (D) શ્રમવિભાજન
- (10) સામાન્ય રીતે વિનિમય દરની માંગરેખા કેવી હોય છે ?
- (A) ધન ઢાળવાળી (B) ઋણ ઢાળવાળી
- (C) આડી ધરીને સમાંતર (D) ઊભી ધરીને સમાંતર
- (11) વિનિમય દર એ એક ચલણનું બીજા ચલણમાં શું દર્શાવે છે ?
- (A) વેચાણ દર (B) ઉત્પાદન દર
- (C) આવક દર (D) રૂપાંતર દર
- (12) કયા પ્રકારના વેપારમાં વિનિમય દરનો પ્રશ્ન ઉદભવે છે ?
- (A) આંતરિક (B) સરકારી
- (C) આંતરરાષ્ટ્રીય (D) ખાનગી

NH-106

November-2023

B.Com., Sem.-III**Economics****(International Economics and Public Finance – I)
(Old Syllabus)**

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 70

1. Explain the Absolute Cost Advantage Theory of International Trade. 14
- OR**
1. Explain the Comparative Cost Advantage Theory of International Trade with its limitations. 14
2. Explain Prof. J.S. Mill's theory of Reciprocal demand. 14
- OR**
2. Discuss the advantages from International Trade. 14
3. Explain the advantages and disadvantages for Free trade policy. 14
- OR**
3. Discuss the arguments in favour and against of Protective Trade Policy. 14
4. Explain the Purchasing Power Parity theory of Exchange Rate. 14
- OR**
4. Write a note on Determination of Exchange Rate. 14
5. From the following multiple choice questions answer : (Any Seven) 14
- (1) International trade is a result of _____.
- (A) International Production (B) International Labour Division
(C) World Fraternity (D) Mutual co-Operation
- (2) Which is the main factor affecting International trade ?
- (A) Production Cost (B) Factor Supply
(C) Factor Demand (D) Quality of goods
- (3) The theory of International trade given by Heckscher and Ohlin is known as _____.
- (A) Absolute Cost Advantage (B) Comparative Cost Advantage
(C) Factor Endowment (D) None of the above

- (4) Which factor does not affect the terms of trade ?
(A) Trade Policy (B) Immigration
(C) Excess population (D) Devaluation
- (5) Which Economist developed the concept of Offer Curve in terms of trade ?
(A) J.S. Mill (B) Marshall – Edgeworth
(C) Tousing (D) Keynes
- (6) If any country devaluates its currency then what can you say about its terms of trade ?
(A) Favourable (B) Unfavourable
(C) Balance (D) No change
- (7) Which of the following is not a protective tool ?
(A) Import tariff (B) Import Quota
(C) Exchange controls (D) Contract of goods
- (8) Which Economist has advocated free trade ?
(A) Marshall (B) Hamilton
(C) Friedrich List (D) Adam Smith
- (9) Which of the following get encouragement by Protection ?
(A) Free trade (B) Competition
(C) Self-reliance (D) Labour Divison
- (10) Generally how is the demand curve of the exchange rate ?
(A) Positively Sloped (B) Negatively Sloped
(C) Parallel to X axis (D) Parallel to Y axis
- (11) What does an exchange rate show with one currency to other ?
(A) Sales rate (B) Production rate
(C) Income rate (D) Convertible rate
- (12) In which type of trade does question of exchange rate arise ?
(A) Internal (B) Government
(C) International (D) Private

NH-106

November-2023

B.Com., Sem.-III**Economics
(Macro Economics)
(New Syllabus)**

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 70

1. રાષ્ટ્રીય આવકનો અર્થ આપી, રાષ્ટ્રીય આવક માપવાની વિવિધ પદ્ધતિઓ સમજાવો. 14
અથવા
1. ક્ષિતરનું વિનિમય સમીકરણ મર્યાદાઓ સહિત સમજાવો. 14
2. પ્રો. જે.બી. સેના મતે, “પુરવઠો જાતે જ તેની માંગનું સર્જન કરે છે.” – સમજાવો. 14
અથવા
2. પ્રો. આર્થર પિગુનો વેતનકાપ અને વેતન પરિવર્તનશીલતાનો સિદ્ધાંત સમજાવો. 14
3. મૂડીની સીમાંત કાર્યક્ષમતાને અસર કરતાં પરિબલો સમજાવો. 14
અથવા
3. ખ્યાલો સમજાવો : (ગમે તે બે) 14
(1) સરેરાશ વપરાશ વૃત્તિ (APC)
(2) સીમાંત વપરાશ વૃત્તિ (MPC)
(3) સરેરાશ બચત વૃત્તિ (APS)
(4) સીમાંત બચત વૃત્તિ (MPS)
4. ફુગાવાની વ્યાખ્યા આપી, તેના પ્રકારોની ચર્ચા કરો. 14
અથવા
4. પ્રો. કેઈન્સને આપેલ ફુગાવાજન્ય ખાધનો ખ્યાલ સમજાવો. 14
5. નીચેના બહુવિકલ્પ પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે સાતના જવાબ આપો : 14
(1) ખર્ચ પદ્ધતિથી રાષ્ટ્રીય આવક માપવાની વ્યાખ્યા કોણે આપી ?
(A) માર્શલ (B) ક્ષિતર
(C) પીગું (D) સેમ્યુલસન
(2) રાષ્ટ્રીય આવક કઈ પદ્ધતિથી માપી શકાય છે ?
(A) ઉત્પાદન પદ્ધતિ (B) આવક પદ્ધતિ
(C) ખર્ચ પદ્ધતિ (D) ત્રણેય
(3) ભારતમાં કયા નાણાંને સંકુચિત નાણાં કહેવાય છે ?
(A) M1 (B) M2
(C) M3 (D) M4

- (4) ક્લાસિકલ અર્થશાસ્ત્રીઓ બેકારી નિવારવા, રોજગારીની તકોનું પ્રમાણ વધારવા માટે _____ ઘટાડા નીતિની હિમાયત કરે છે.
- (A) માંગ (B) પુરવઠો
(C) નફો (D) વેતન
- (5) નીચેનામાંથી કોના મતે “મંદીના સમયમાં ઉદભવતી બેરોજગારી માટે મજૂર સંઘો જવાબદાર છે, નિયોજકો નહીં.” ?
- (A) જે.બી. સે (B) કેઈન્સ
(C) ફ્રિડમેન (D) પિગુ
- (6) કયા અર્થશાસ્ત્રીએ સાબિત કર્યું છે કે અપૂર્ણ રોજગારીએ સમતુલા એ સામાન્ય ઘટના છે ?
- (A) પિગુ (B) કેઈન્સ
(C) ઈરવિંગ ફિશર (D) મિલ્ટન ફ્રિડમેન
- (7) સામાન્ય ભાવ સપાટી વધે તો વપરાશ વૃત્તિ કેવી રહે ?
- (A) વધે (B) ઘટે
(C) સ્થિર (D) અનિશ્ચિત
- (8) જો આવક સપાટીમાં વધારો થાય તો સરેરાશ કરતાં સીમાંત વપરાશ વૃત્તિનો ઘટાડો કેવો હોય છે ?
- (A) વધારે (B) ઓછો
(C) સરખો (D) શૂન્ય
- (9) સીમાંત વપરાશ વૃત્તિ અને રોકાણ ગુણક વચ્ચે કેવો સંબંધ છે ?
- (A) સીધો (B) વ્યસ્ત
(C) સપ્રમાણ (D) કોઈ સંબંધ નથી
- (10) નીચેનામાંથી કયા અર્થશાસ્ત્રીના મતે – “ખૂબ વધુ નાણું ઓછી વસ્તુઓને પકડવા દોડે ત્યારે ફુગાવો સર્જાય છે ?”
- (A) પ્રો. એ.પી. લર્નલ (B) પ્રો. મેચલપ
(C) કેઈન્સ (D) કાઉથર
- (11) ફુગાવો _____ ઘટના છે.
- (A) રાજકીય (B) નાણાંકીય
(C) સામાજિક (D) માનસિક
- (12) ફુગાવા દરમિયાન સમાજના કયા વર્ગને ફાયદો થાય છે ?
- (A) સ્થિર વેતનધારકો (B) સ્થિર પેન્શન ધારકો
(C) લેણદારો (D) દેવાદારો